

Popularnonaukowe streszczenie projektu

Przedmiotem projektowanych badań ma być odpowiedź na pytanie, czym jest konstytucyjność prawa bez sądu konstytucyjnego. Prezentowany projekt ma unikatowy charakter, gdyż będzie stanowił badania podstawowe nad aktualnymi problemami polskiego konstytucjonalizmu, również z perspektywy prawnoporównawczej. W projekcie nastąpi odwołanie do wybranych przykładów państw europejskich, w których w związku z kryzysem funkcjonowania sądu konstytucyjnego albo określonym modelem kontroli hierarchicznej zgodności prawa, również należy odpowiedzieć na pytanie, jak to wpłynęło na pojmowanie konstytucyjności prawa.

Głównym problemem badawczym określonym w projekcie będzie ustalenie aktualnego znaczenia wyrażenia „konstytucyjność prawa”, z uwzględnieniem zmian treści zasady konstytucjonalizmu w Polsce i we współczesnym świecie. Kolejny problem badawczy skupiać się będzie wokół omówienia różnych rodzajów środków kontroli konstytucyjności prawa innych niż kontrola dokonywana przez sąd konstytucyjny, które to środki mogą wpływać na rozumienie i zapewnienie konstytucyjności prawa. Ostatnim problemem badawczym projektu będzie analiza porównawcza rozumienia pojęcia konstytucyjności prawa w wybranych państwach europejskich, w których doszło do kryzysu sądownictwa konstytucyjnego albo w których istnieje inny model zapewniania zgodności prawa z Konstytucją.

Uzasadnieniem podjęcia proponowanych problemów badawczych jest brak jednoznacznej definicji „konstytucyjności prawa”, co utrudnia określenie, czym jest konstytucyjne prawo i kiedy realizuje ono wymóg wynikający z zasady konstytucjonalizmu. Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, gdy organ uprawniony konstytucyjnie do orzekania w sprawie zgodności z Konstytucją, a zatem do orzekania o tym, co jest konstytucyjne, nie może właściwie pełnić swojej roli ze względu na ograniczenia normatywne i pozanormatywne.

W badaniach wykorzystana zostanie podstawowa metoda dyscypliny nauk prawnych tj. metoda dogmatyczna. Projekt realizowany będzie także przy użyciu metody komparatystycznej, gdyż porównane zostaną ustalenia dotyczące polskiego systemu prawnego w ustaleniami, wynikającymi z analizy rozwiązań prawnych wybranych państw UE. W celu wyjaśnienia stanu prawnego w wybranych państwach członkowskich UE planowane są wizyty studyjne na uniwersytetach w wybranych państwach UE.

Końcowe wyniki badań zostaną zaprezentowane podczas konferencji naukowej oraz w formie monografii naukowej w renomowanym wydawnictwie.